

tribut Stefan Zweig

Gemma Ventura
Escriptora
@gemmaventura90

Llegint-lo per poc m'atropellen: és per això que l'he triat. Perquè cada cop que he començat una novel·la m'ha passat el mateix: arribava l'hora d'anar a treballar, de comprar el dinar, de sortir a fora, al carrer, al món, i no podia parar de llegir-lo. I per les voreres de Barcelona, amb la perifèria dels ulls, intuïa i esquivava les passes dels altres. Però estava tan absorta, que en el fons no caminava per Barcelona, sinó per un altre país i per un altre segle, i és clar, travessava el carrer sense comprovar si el semàfor era vermell.

Stefan Zweig, igual que Fiódor Dostoievski, William Faulkner, Mercè Rodoreda o Víctor Català, ha fet amb mi el que ha volgut. Quan volia que passés por, m'engarrotava. Quan volia que entengués la gelosia més

corcada, també. He deixat de ser jo per transformar-me en els personatges que ell dibuixava. I en arribar a l'última pàgina pensava: Però què carai m'ha fet? I vet aquí el mèrit: que un llibre se t'endugui sense que en vegis els descosits, sense que hi trobis la tècnica. Això sí, ara, rellegint-los, en un cantó de les pàgines veig que amb llapis vaig destacar-ne una habilitat: «focus!». Perquè llegir-lo és entrar en un túnel que va directe cap a un racó –deixeu-m'ho dir així– del cor. Però no en un sentit carrincló, sinó clarivident. I podria parlar d'altres virtuts: la lleugeresa, però no entesa des de la simplicitat, sinó des de la fluïdesa. La seva manera d'escriure no s'encarcara ni s'enroca, no es fa pesada ni gratuïta: no te n'adones i ja ets a mig llibre. L'ull de Zweig mira on vol que miris, i com un bon director d'orquestra, sap aguantar la tensió, el silenci, per llançar-te a la desesperació i després enlairar-te a la fe.

És clar que us hauria de dir quines són aquestes novel·les, perquè de títols n'hi ha molts. Us en diré tres, amb la seva corresponent prova del cotó: els seus inicis. El primer: «*No més vull parlar-te a tu, dir-t'ho tot per*

L'ull de Zweig mira on vol que miris, i com un bon director d'orquestra, sap aguantar la tensió, el silenci, per llançar-te a la desesperació i després enlairar-te a la fe

primera vegada; has de saber tots els detalls de la meua vida, que sempre ha estat la teua i de la qual mai no n'has sabut res. Però no coneixeràs el meu secret fins que sigui morta, quan ja no estaràs obligat a donar-me cap resposta, quan això que ara em fa estremir amb uns calfreds tan forts sigui realment la fi. Si hagués de continuar vivint, estriparia la carta i callaria com sempre he callat. Però si l'arribes a tenir a les mans, sabràs que una morta t'hi explica la seva vida, una vida que va ser teua des del primer minut conscient fins al darrer». És *Carta a una desconeguda*, publicada en català –igual que els següents llibres, per Quaderns Crema– i traduïda per Carme Gala. El segon: «No troba doncs odiós o menyspreable que una dona abandoni el seu marit i les seves dues filles per seguir un home qualsevol del qual no en sap res, ni tan sols si és digne del seu amor? Pot realment excusar una conducta tan irreflexiva i lleu en una dona que ja no és cap joveneta i que tan sols per amor a les seves filles s'hauria d'haver preocupat de la pròpia dignitat?». És *Vint-i-quatre hores a la vida d'una dona*. Traduïda per Jaume Vallcorba, ens planteja el dret a fer un gir rotund i canviar de vida. I la tercera novel·la: «Quan

la senyora Irene baixà les escales del pis del seu amant, de sobte es tornà a sentir presa d'aquella por irracional. De cop, un remolí negre començà a brunzir davant els seus ulls, els genolls se li glaçaren i hagué de córrer a aferrar-se a la barana per no caure bruscament endavant». Traduïda per Joan Fontcuberta, mostra el terror d'una dona quan una desconeguda se li apropa i l'amenaça: l'ha descoberta, sap que té un amant.

Ho veieu? Quatre línies i ja sou en els racons fondos, complexos i secrets de la personalitat humana. Feu-hi cap, feu tribut a l'autor d'*El món d'ahir*. Això sí, vigileu quan travesseu un carrer.

El món d'ahir **Stefan Zweig**

Quaderns crema
Barcelona, 2001

Stefan Zweig va néixer a Viena al 1881, i es va convertir en un escriptor que va marcar època. Va ser àmpliament conegut i influent en les dècades de 1920 i 1930. Escriptor de novel·les, dramàturgia i poesia, Zweig tampoc va defugir el compromís social, i es va haver d'exiliar durant el nazisme. En el seu exili es va suïcidar, en considerar que el món cauria sota les urpes del feixisme. La seva autobiografia pòstuma, *El món d'ahir*, és considerada un panegíric a la cultura europea. ■